

Havnar Keyppssamtøka 25 ár

Ein handil í vøkstri

Tað er neyvan nakar annar handil í landinum sum hevur havt eina so stóra framgongd bæði í limatáli og umsetningi sum Keyppssamtøkan í Havnini

Tað var hin 3. apríl í 1952 at stovnandi aðalfundur var í Havnar Keyppssamtøku og 8. okt. sama ár, varð handil latin upp. Ein av teimum fyrstu sum vóru við til stovnanina, og til fyrireikingarbeiði var J. P. Henriksen. Vit hittu hann og greiðir hann frá m.a. at áðrenn Keyppssamtøkan varð stovnað varð stórt fyrireikingarbeiði gjørt. Teir sum fyrst tóku hetta stig vóru Karsten Hoydal og Heri Jacobsen og komu teir báðir í fyrstu nevndina, av teimum sjei sum vóru tilsams.

Í samband við ætlanina um stovnan av Keyppssamtøku í Føroyum var heitt á Petur Mohr Dam, sum tá var fólkatingslimur, um at tosa við FDB. Hetta eydnaðist væl, soleiðis at maður frá teimum kom til Føroya at leggja monnum lag á. Maðurin æt Ingvarðsen og umframt at hjálpa til við sjálvum arbeiðinum helt hann fleiri fyrilestrar um keyppssamtøkurørsluna.

Við ella uttan ábyrgd

Eitt av teimum málum sum nógv var talað um tá var um limirnir skuldu hava ábyrgd fyri felagnum ella at teir skuldu hava avmarkaða ábyrgd. FDB helt tað vera best um tað var við ábyrgd, tí tá var lættari at fáa kreditt, og hetta vóru felstu av limunum samdir í. Handilin varð so stovnaður undir ábyrgd av hvørjum limi við einum innskoti uppá 100 kr. frá hvørjum. Seinri er hetta broytt soleiðis at limirnir ikki hefta fyri einum møgulegum halla, og er innlimingargjaldið nú 10 kr.

Gekk væl

Havnar Keyppssamtøka helt fyrstu árin til í húsinum hjá Niclas Ludvig í Brisnagøtu. 150 limir vóru teknaðir, men ikki allir av teimum komu nakrantíð at keypa har. Tað gekk so mikið væl fyrsta árið at við árslok, kundi handilin lata 4% í vinn-

ingsbýti til limirnar. Sama var annað árið. Fyrsti útteilarin var dani, Axel Skou. Hann var beint tá komin úr Sveriki har hann eisini hevði verið í somu ørindum.

Handilin ov lítill

Tað var skjótt av Keyppssamtøkan fekk so mikið stóra undirtøku at handilsholini har vóru ov tronglig, og roynt varð at útvega stórri og betri holi. Hetta endaði við at húsin, sum tá stóðu í sama stað sum Keyppssamtøkan nú stendur, vóru leiga. Seinri var avgjørt av keypa hetta sama hús og meðan hetta varð tikið niður, og nýggj hús bygd á sama øki, húsaðist handilin í barakkum uppi við Sjonleikarahúsið.

Stór mótstøða

Tað vóru tó ikki øll sum tóku líka væl undir við tiltakinum um stovan av Keyppssamtøku í Føroyum, sigur J. P. Henriksen. Vónleyst var at fáa nakrar vóru frá teimum heilsolum sum vóru í Føroyum, so alt, sum seljast skuldi, mátti innflytast úr út-

Núverandi Keyppssamtøkubygningur í Havn

heiminum, — mest úr Danmark. Eisini vóru fleiri undir stórum trýsti frá arbeiðsgevara sínum og ikki so fáir vóru uppsagdir, tí teir handlaðu í Keyppssamtøkuni.

Tó vóru tað einstakir sum vildu selja til Keyppssamtøkuna, og her nevndir J. P. Henriksen, Meirið, Landshandilin og Føroya Bjør í Klaksvík.

Keyppssamtøkan byggir út

Núverandi handilsholini alt ov lítil

Grundøki er fingið til vega og grovprojektering er í gongd. Beint eftir páskir verður farið undir detalprojektering

Keyppssamtøkan í Havn fer nú at byggja út. Tað hevur leingi verið eitt ynski frá limunum, at Keyppssamtøkan fekk stórri og betri holi, tí í mun til umsetingin er núverandi handilsholið í Dr. Jacobsengøtu alt ov lítið. Grundøkið er fingið til vega uppi í Hoyvikshaganum, og grovprojektering er í gongd. Tað verður farið undir detalprojektering beint eftir páskir, og tá verður hetta eisini lagt fyri á limafundi.

Við teimum húsum, sum ætlanin er at byggja verður roknað við at fáa nógv stórri goymslurum og eisini skipað fyri møguleika fyri stórkeypi. Her verður kanska serliga hugsað um fólk av bygd, sum koma til Havnar einaferð um vikuna at keypa, soleiðis at handilin í Dr. Jacobsengøtu ikki verður so trongligur at koma í sum nú.

Eisini verður tá møguleiki at selja stórri lutir, sum tað als ikki hevur verið møguleiki fyri fyrr.

Stórus vøkstur

Í ár eru liðin 25 ár, síðani menn í Havn tóku seg saman at stovna Keyppssamtøku, og tað munnu vera fáir handlar, sum hava staðið so nógv í vøkstri, bæði hvat viðvíkur limatali og umsetningi, sum Keyppssamtøkan. Við stovnanina vóru 150 limir, og í dag liggur limatalið un eini 3.400. Umsetningurin var seinasta roknskaparlok 25 milj. Nevntast kann, at fyri 6—7 árum síðani var samlaði umsetningurin 4,9 milj.

Fleiri deildir

Í 1961 vórðu deildir stovnaðar í

Klaksvík og Fuglafirði, og í 1965 varð FK sett á stovn. Í fjór vórðu deildir stovnaðar í Vágum og í Suðuroy, men einki handilsholi er enn fingið til vega á hesum plássum. Sagt verður, at tað verður arbeiðt fyri at fáa holi til hesar deildir.

Mótstøða frá heilsolummonnum

Eins og vit hava nevnt í fyrru greinini um Keyppssamtøkuna er eisini í dag mótstøða at merkja móti hesi fyrirøkt frá heilsolummonnum. Í viðtal við Kjartan Hoydal, formann í Keyppssamtøkuni, sigur hann, at teir ikki fáa minsta sindri frá okkara heimligu heilsolummonnum. Tað er mangan torført at ein skal hugsa triggjar vikur fram í tíðina fyri altíð at hava fullar hyllar í handlinum. Vit hava eisini fyri fáum døgum síðani roynt at fáa nakað frá okkara heilsolummonnum, men teir torðu ikki.

Trongligt er í Dr. Jacobsengøtu

Skitsa av nýggju handilsholinum hjá Keyppssamtøkuni